

Tid: Kl. 13:00 – 14:30

Plats: Zoom

Närvarande ledamöter: Anna Cregård, ordförande
Jonas Gilbert, bibliotekschef
Katharina Nordling, bitr. bibliotekschef (sekr.)
Razieh Hashemi Sanatgar, Akademin för textil, teknik och ekonomi
Camilla Eskilsson, Akademin för vård, arbetsliv och välfärd
Petra Pauli, Akademin för bibliotek, information, pedagogik och IT
Karen Nowé Hedvall, Akademin för bibliotek, information,
pedagogik och IT
Eva-Lotta Andersson Lidén, Akademin för polisiärt arbete
Hanna Gadd, extern ledamot (Högskolan Väst)
Nadja Farkhondeh Kish, studentrepresentant

Frånvarande: Jennifer Gustavsson, studentrepresentant
Linda Sörensen, tf. förvaltningschef
Martin Borg, bibliotekarie (vanligtvis adjungerad)

1.

Mötets öppnande

Ordförande öppnar mötet.

2.

Utseende av justeringsperson

Karen Nowé Hedvall utses att jämte ordförande justera protokollet.

3.

Föredragningslista

Föredragningslistan godkännes.

4.

Föregående protokoll

Lägges till handlingarna.

5.

Medarbetare

Jonas rapporterar att det finns några vakanser på biblioteket. Inom biblioteksverksamheten är det främst utifrån tjänstledigheter för studier och föräldraledighet. En tillfällig SÄVA-anställning är på gång för att täcka upp delar av samtliga av dessa vakanser. Tillträde sker i januari.

Dessutom en vakans efter IKT-pedagog som slutat (pga annan tjänst). Den kommer vi inte få återbesätta utifrån kommande ekonomiska åtdragningar. Lite av ett bakslag, eftersom detta är ett stöd som efterfrågas på många olika håll på högskolan. Kvar på plats finns två IKT-pedagoger (200 %), varav 100 % är vikt till polisutbildningen. Det innebär att det är en person (100 %) kvar som ska serva övriga högskolan. Den kvarvarande personen kommer dessutom arbeta med projektledning i ett projekt gällande AI-policys under de första månaderna av 2026. En prioritering av stöd som kan komma därmed att behöva göras.

Anna förmedlade att hon är medveten om att IKT-pedagogerna är ett mycket uppskattat och eftertraktat stöd bland högskolans personal.

6.

Öppethållande 2026 & besöksstatistik 2025

Årets besöksstatistik (till dags dato) är sammanställd och Jonas gick igenom denna. Mängden besök till biblioteket ser nästan identiskt med förra året. Känslan är dock att studenterna sitter längre i biblioteket när de väl är här, för det upplevs som att det är mer folk på plats längre. Detta är dock inget vi har siffror på, eftersom statistiken enbart mäter in- och utpasseringar. Hur som helst: Det är en bra känsla i biblioteket.

Inför 2025 gjorde vi vissa förändringar i öppettiderna gällande sommarperioden. Vi har inte fått in någon återkoppling runt detta som får oss att tro att det inte fungerat väl. Öppettiderna för 2026 får därmed likadana sommaröppettider. Däremot föreslås nu en smärre gällande dagarna mellan/runt jul och nyår. Här minskar vi öppettiderna med en timme per dag (från 10–16 till 10–15). Rådet har inga invändningar runt förslaget.

Fråga som lyftes: Studentmedarbetarna – hur fungerar det med dom? Har vi lika mycket bemanning av studentbemanning nu? Jonas svarar att biblioteket gjorde en mindre justering för två år sedan, då vi minskade något på antalet timmar då studentassistenter var i tjänst. Men vakanserna vi har haft har gjort att vi fått ta in studentassistenter lite mer, för att lappa och laga.

Vi rekryterar nya studenter 1–2 gånger per år. Roligt att det inte bara är BHS-studenter, även om de är i majoritet. Fungerar bra på det hela taget.

Jonas lyfte också att ett eventuellt kommande bygge av ServiceCenter i Sandgärdet kommer bli en fråga för Biblioteksrådet att diskutera framöver. Diskussionerna bör då handla om hur man säkerställer att det blir en bra helhet i Sandgärdet, även om biblioteket inte blir en aktiv del i själva ServiceCentret. Fokus kan förslagsvis handla om hur relationen mellan ett ServiceCenter och Biblioteket bör/kan se ut.

7.

Seminarium om publiceringsetik, 25 feb

Jonas gjorde en kort sammanfattning om bakgrunden som har lett fram till att ett seminarium med fokus på publiceringsetik ska hållas. Högskolan har under året upplevt (och upplever) en situation där ett antal vetenskapliga artiklar publicerade av forskare vid högskolan blivit återkallade (retracted), samt ett fall av ”paper mill”-publicering. För bibliotekets del handlar det om att ha korrekt data i DiVA, vilket lett till att rutin för hantering av återtagna publikationer i DiVA togs fram. Biblioteket har också fungerat rådgivande i frågor om publiceringsetik, paper mills osv gentemot högskolans ledning.

I omvärlden har frågan om vetenskaplig publicering på ett mer övergripande plan börjat diskuteras allt mer. Under en konferens arrangerad av Kungliga vetenskapsakademin i somras, var frågan uppe och det resulterade i ett manifest kallat Stockholmsdeklarationen. En uppmaning att se över hur den vetenskapliga publiceringen drivs, där man levererar kritik mot hur systemet är uppbyggt idag, med höga krav på forskare att ständigt publicera sig.

I och med AI:s intåg i världen möjliggörs nu ännu högre tempo i publiceringen, och situationer som är på gränsen, eller över gränsen, för vad som är lämpligt och tillåtet uppstår.

Sammantaget finns det skäl att ha ett tillfälle att prata publiceringssystemet och publiceringsetik på högskolan.

Forsknings- och utbildningsnämnderna har gett biblioteket i uppdrag att planera ett seminarium på temat publiceringsetik. Detta kommer hållas onsdagen den 25 februari. Inbjuden gäst är Stefan Eriksson, rektorsråd för forskningsetik på Uppsala universitet. Seminariet kommer hållas på engelska.

SUHF:s expertgrupp för lärosätesbibliotek (där Jonas är verkställande ledamot) har inlett ett arbete med att ta fram en serie webinarier på temat kring publiceringsetik. Arbetet är ännu i sin linda, men man hoppas kunna hålla ett antal träffar under 2026. Tanken med dessa seminarier är att de ska vara öppna inom sektorn.

8.

Undertecknande av CoARA

Högskolan i Borås har nu undertecknat ARRA – avtalet inom CoARA (The Coalition for Advancing Research Assessment). Det är ett ramverk för att reformera hur forskning/forskare/forskande organisationer bedöms. Den har ibland tolkats som att man inte ska använda kvantitativa mått alls, men så tolkar vi den inte vid HB. SUHF:s arbetsgrupp för bibliometri (där bland annat Gustaf Nelhans deltar) har gjort ett bra uttalande runt detta¹. För HB är nu nästa steg att dels få ut information om detta i organisationen (biblioteket ska kontakta Kommunikationsavdelningen gällande detta), samt att ta fram en handlingsplan för hur vi ska jobba med dessa frågor.

De flesta svenska lärosäten har undertecknat detta, vi var inte alls först, men vi kom med i ett bra läge tidsmässigt. Det är nämligen så att VR nyligen har fått i uppdrag att hantera dessa frågor på nationell nivå, samt vara nationell kontaktpunkt mot CoARA.

SUHF har också nyligen kommit med ett ramverk för meritbedömningar där CoARA berörs².

9.

Kurslitteraturen: UKÄ:s utredning, MTM:s förändringar

Det pågår utredningar som UKÄ och SCB fått i uppdrag att göra. SCB ska kartlägga studenters läsförståelse och om det påverkar om studenterna slutför sin utbildning eller inte; UKÄ ska kartlägga om de läser kurslitteratur eller tar hjälp av till exempel AI eller ljudböcker.

¹ Kommentar till ARRA finns tillgänglig här: <https://suhf.se/arbetsgrupper/arbetsgruppen-for-bibliometri/>

² Gemensamt ramverk för lärosätenas framtida meritbedömningar finns tillgängligt här: <https://suhf.se/app/uploads/2025/10/REK-2025-4-Ramverk-for-meritbedomningar-antagen-av-SUHF-forbundsforamlingen-251022-1.pdf>

Jonas har (i sin roll som verkställande ledamot inom SUH:s expertgrupp för lärosätesbiblioteken) träffat gruppen från UKÄ. De har valt ut fem olika ämnesområden som de tittar på. För varje område kommer de besöka en högskola och ett universitet som utbildar inom ämnet.

SCB har en enkät ute som de riktar till lärarna, exakt hur denna är spridd, eller hur den är utformad vet vi inte.

Gemensam rapport från de båda myndigheterna ska avläggas i mars 2026.

MTM:s förändringar gällande talbokstjänsten Legimus har inletts, och mer förändring är på gång. I januari kommer de ändra i processen för att tilldela Legimuskonton. Idag är det lärosätesbiblioteken som hanterar tilldelningen av Legimuskonton, men efter årsskiftet ska själva beslutet gällande om ett konto ska lämnas ut eller inte fattas av handläggare på MTM, efter att studenten först haft ett samtal med person på lärosätesbiblioteket och fått hjälp att fylla i en ansökan.

En stor anledning till MTM:s förändringar är den kritik de fått, främst från läromedelsföretagen, för att konton till Legimus alltför lättvindigt delas ut till studenter (som då inte köper kurslitteraturen). Jonas poängterar dock att han är trygg med det sätt som vi på vårt bibliotek har hanterat kontoförfrågningar från studenter.

Frågan om kurslitteratur i högre utbildning är uppe på många olika håll, och det finns många olika parter som är involverade i frågan. Utbildningsministern tycker att det brådskar så pass mycket att hon bjuder in till möte runt dessa frågor redan nu i december. Vid mötet kommer flera olika parter vara involverade. SUHF har möjlighet att ha två representanter på plats, en av dessa kommer vara Hanna Gadd. Utifrån det frågade Hanna om det var något personerna i Biblioteksrådet ville föra fram. Frågan diskuterades en stund. Det viktigaste medskicket är att poängtera att det är viktigt att politiken håller armlängds avstånd till praktiken, och låter lärarna vara de som väljer vilka böcker som ska sättas upp på en kurslista.

Ur ett studentperspektiv: Den viktigaste frågan studenterna pratar om är att det inte finns en rimlig mängd exemplar böcker på biblioteken. Med tanke på hur många studenterna är. Jonas kommenterade att det är en fråga som skiljer sig åt mellan olika lärosätesbibliotek. Från de där man inte alls köper in kurslitteratur, till att man köper anpassat till mängden studenter och har skilda samlingar för just kurslitteraturen. Här i Borås köper vi in ett fåtal till varje kurs, men håller sedan en viss bevakning och kompletterar med ytterligare inköp om det blir lång kö.

Studentlitteratur ska börja sälja e-böcker, men vi har ännu inte sett hur detta kommer vara upplagt. Det kommer handla om 1- eller 3-användarlicenser. De priser som har nämnts indikerar att det kommer bli en hög prissättning, som kommer bli svårt för biblioteket att hantera – vi hade kunnat köpa in cirka 50 böcker, sedan skulle vår budget vara slut.

MTM har dessutom sagt att man inte kommer läsa in böcker som finns tillgängliga som e-böcker. Så här ser vi att det kommer att uppstå oklara situationer framöver, där studenter riskerar att hamna i kläm.

10.

BIBSAM:s handlingsplan

Vi börjar närma oss tidpunkten då BIBSAM:s handlingsplan för kommande förhandlingar av avtal med de vetenskapliga förlagen kan komma att få stor påverkan på om förhandlingar är möjliga, och hur de kommer se ut.

De senaste åren har BIBSAM:s fokus varit att teckna läs- och publiceringsavtal med de vetenskapliga förlagen (så kallade transformativa avtal). Detta var aldrig tänkt att bli en permanentlösning, utan

skulle underlätta transformationen från publicering i prenumerationsbaserade tidskrifter till publicering med öppen tillgång.

Handlingsplanen som BIBSAM har landat i är att inte teckna denna typ av avtal längre. Utan helt och håller inrikta sig på avtal som medför öppen tillgång. Förlag som har prenumerationsbaserade tidskrifter (sk hybridtidskrifter) skulle inte ingå i det. Detta väcker många frågor. Kommer förlagen vara intresserade av att förhandla – det vet vi inte. Det här är inte helt nära förestående, vi har avtal med de allra största förlagen fram till 2028. Men fram till dess kommer frågorna att diskuteras i många olika sammanhang. Allt för att förbereda sig för kommande förhandlingar och hitta lösningar som främjar öppen tillgång.

11.

Bibliotekets utvecklingsplan

Vid föregående möte pratade vi om det utvecklingsarbete som biblioteket jobbar med. Processen kallar vi för "Så här vill vi ha det" och tanken är att vi ska ta fram en utvecklingsplan som gäller 2026–2030. I planen är tanken att vi ska blicka lite längre fram för att se vilka frågor vill vi vara aktiva i, och var behöver vi utveckla oss.

Processen startades upp i juni 2025 med en planeringsdag. Därefter skickades en individuell enkät ut till medarbetarna där de fick möjlighet att inkomma med synpunkter. Under hösten har vi också haft diskussioner utifrån högskolans nya mål och strategier, samt rektors information om Sveriges textiluniversitet. Vi har också haft input från omvärlden via Överbibliotekarien vid Lunds universitet, Håkan Carlsson, som pratade om omvärldsbevakning och systematisk verksamhetsplanering.

Därefter har Jonas sammanställt ett utkast på en utvecklingsplan. Tanken är att planen ska adressera såväl VAD-frågor som HUR-frågor, än har vi dock inte kommit till HUR-frågorna.

Just nu är vi i läget där medarbetarna har tagit del av utkastet på planen, och imorgon har vi möte med alla medarbetare för att diskutera utkastet.

Utkastet har inte skickats ut till Biblioteksrådet än, mycket på grund av den bristande tiden. Jonas vill gärna ha input från Biblioteksrådet, och undrar när det är lämpligt att skicka ut dokumentet? Rådet enades om att det går bra lite när som, samt att återkoppling kan skickas på det sätt som känns lämpligt för respektive individ. Motfråga till biblioteksledningen: Vad vill ni ha kommentarer på? Svaret blev att det främst handlar om innehållet i Verksamhetsområdena. Har vi uppfattat kärnverksamhetens behov på ett bra sätt? Finns det saker som inte är med? Är det saker som bör tas bort? Rådets medlemmar blir här en referensgrupp för kärnverksamhetens behov.

Jonas gick sedan igenom de fem verksamhetsområdena, och visade hur dessa är fördelade i tre olika delar: Uppdrag, Knäckfrågor och Strategisk förflyttning.

12.

Övriga frågor

Nu är all **belysning i biblioteket** utbytt. Det har tagit ungefär 5 månader och cirka 1 700 armaturer och ljuskällor är nu utbytta. Biblioteket firade av projektet ihop med elektrikerna som utfört jobbet, Akademiska hus samt Campus & hållbarhet.

Frågan om att **mäta högskolans samverkan och påverkan i samhället** har lyfts utifrån att man eftersöker olika indikatorer för att mäta högskolans mål. Ett sätt att mäta påverkan, och hur forskningen får bäring i samhället är att undersöka hur den påverkar exempelvis vårdprotokoll, standarder osv. Detta skulle kunna göras via en databas som heter **Overton**. Vi har ett test på gång av denna databas, testperioden blir i början av 2026.

Jonas påminde om att fylla i den doodle som finns ute för att bestämma **mötestider för Biblioteksrådet** för VT2026.

13.

Avslutning

Ordförande tackade för mötet, önskade alla God jul och avslutade därefter mötet.

Vid protokollet

Katharina Nordling

Justeras:

Ordförande – Anna Cregård

Justeringsperson – Karen Nowé Hedvall